

Szendi Tünde

Anyanyelvi fejlesztéssel a versek megszerettetéséért

Kedves Kollégák!

Levelemben egy határon túli magyar általános iskola anyanyelvi neveléshez is kapcsolódó rendezvényéről szeretnék beszámolni, amely 2016 áprilisában, a magyar költészet napja alkalmából már második alkalommal valósult meg az udvardi (Dvory nad @itavou) Majthényi Adolf Alapiskolában azok után, hogy ötletünk tavaly elnyerte a szlovákiai *Katedra* folyóirat által meghirdetett „A legkreatívabb iskolai rendezvény” díjat (1). Projektünk célja nemcsak a kisiskolások és az idősebb tanulók irodalomszeretetének az elmélyítése volt, hanem – a játékok jellegéből is adódóan – a magyar anyanyelvi készségeik fejlesztése is.

A *költészet hete* című projekt 2016. április 11-én, hétfőn indult, és április 15-én, pénteken zárult. Háttérében az az elgondolás állt, hogy a gyerekek a tanórán kívül is találkozzanak, barátkozzanak a versekkel. A projektet megvalósító tanítók ezt a célt változatos eszközökkel kívánták megvalósítani.

A hét koncertekkel indult, amelyeknek az volt a különlegességük, hogy Teleki Pál elvét – „a nevelés elsősorban példa” – követve egy, az iskola pedagógusaiból összeállt zenekar kedvenc hangszereit (gitár, zongora, furulya, köcsögduda, djembe és egyéb ritmushangszerek) behangolva megzenésített verseket és néhány népdalt adott elő. A kétszer egyórás koncerten először az alsó, majd a felső tagozat tanulói vettek részt. A kisebbek olyan gyermekverset hallhattak így, mint Tamkó-Sirató Károlytól a *Szembeszél* (a Kicsi Hang megzenésítésével), Kányádi Sándor *Fakatonája* vagy Gryllus Vilmos *Tigrise* (a Kaláka hangszerelésével). A felsősök pedig olyan komolyabb versek mondanivalóján tűnődhettek el, mint József Attila *Ha én rózsza volnék*, *Adjon az Isten* és *Kertész leszek* című művei, illetve Rácz Olivér *Pásztorsípjá*. Népdalok abból az elgondolásból kerültek a repertoárba, hogy előadásukkal az elhanyagolt és a költészethez általában nem is sorolt népköltészetet is népszerűsíthessük tanulóink számára. Erre a *Házasodik a tücsök* kezdetű közismert népdalt, a somogyi *Álom esett a szememre*, valamint a hetényi (régii Komárom megyei) *Volt nékem szeretőm* kezdetű népdalokat választottuk. A zenés előadások jó hangulatban, közös énekléssel teltek.

1. kép

Megzenésített versek és népdalok közös éneklése

(A képek forrása a Majthényi Adolf Alapiskola honlapja: 2)

Hétfőn indult útjára *A nap verse* című vetélkedő, amelyen az iskola valamennyi tanulója részt vett. A játék során minden nap egy-egy pedagógus által kiválasztott verset olvasott fel egy-egy diák, illetve tanító az iskolarádióban, majd a tanulók ehhez kapcsolódó kérdéseket kaptak. Ismert és kevésbé ismert művek egyaránt elhangzottak, például a *Nyúl tavaszi éneke* Varró Dánieltől, a *Világnézet* Aranyosi Ervintől vagy *A nagymamánál* és *a Magnificat* Fecske Csabától. A gyermekek minden nap egy betűkártyát kaptak a jó válaszokért, a helyes megfejtők között pedig egy apró meglepetést sorsoltak ki a nap végén: egy idézetekkel és költők arcképeivel, valamint a napi verssel tarkított, különleges csomagolású, finom csokoládét. A kitaratóknak péntekre összeállt a R-E-M-E-K szó. Ők ismét egy sorsoláson vettek részt, és értékes jutalmakban részesültek.

2. kép

A nap verse sorsolás egyik nyertese ajándékával

Szintén a hét elején vette kezdetét a *Randizz a verssel* című rajzpályázat is, amely során a gyerekek két vidám hangulatú, játékos vershez: Varró Dániel *Lecsöppenő Kecöp Benőjéhez* és Szösz nénéjéhez készíthettek illusztrációt tetszőleges technikával. Igazán ötletes, fantáziadús pályaművek érkeztek, amelyeket a tanítói kar zsűrizett megadott szempontok alapján.

3. kép

Az egyik nyertes pályamunka (Varró Dániel: Szösz néne)

Nagy titok övezte az ötletgazda pedagógusok által csak „feketeleves“-nek nevezett akciót, amely a hét közepén, szerdán valósult meg. Két fekete öltönyös, napszemüveges „verskommandós” kopogtatott be az osztályokba, ahol „ékesszólásban jeles gyermekeket” kerestek, „kiknek neve feddhetetlen”. A bátor jelentkezők Petőfi Sándor *Kurta kocsmá* című versét dolgozták fel egy videóban (3).

Végül a legkedvesebb fogadtatást az úgynevezett „Lépcsővers” kapta: a hét során Weöres Sándor *Tíz lépcső* című költeményének sorai kerültek fel az egyik lépcsőfordulóba, amelyen a betűk világába nem is olyan régen belépett elsősök minden nap gyakorolták frissen szerzett tudásukat: fokról fokra, kúszva-mászva, hangosan, kórusban olvasták a verset az elejétől a végéig.

4. kép

Weöres Sándor műve az iskola lépcsőin

Bízunk abban, hogy a projekt játékos feladatai révén idén is sikerült növelnünk iskolánk tanulóiban a vers szeretetét, motiválnunk őket az olvasására és anyanyelvük mélyebb megismerésére. Jövőre is folytatjuk!

Üdvözléssel:

Kürt, 2016. május 24.

Szendi Tünde
általános iskolai angoltanár
Majthényi Adolf Alapiskola, Udvard (Szlovákia)

- (1) Katedra folyóirat. A legkreatívabb iskolai rendezvény díja. <http://katedra.sk/category/a-legkreativabb-iskolai-rendezveny-verseny> (2016. május 7.)
- (2) A Majthényi Adolf Alapiskola honlapja. <https://majthenyi.edupage.org> (2016. május 7.)
- (3) Petőfi Sándor *Kurta kocsmá* című művének feldolgozása. https://www.youtube.com/watch?v=FpCKL3FPbkE&feature=em-share_video_user (2016. május 26.)

Szendi, Tünde: First language development for popularizing poems

Az írás szerzőjéről

Szendi Tünde

általános iskolai angoltanár
Majthényi Adolf Alapiskola, Udvard (Szlovákia)

szenditundi[kukac]gmail.com